

DE BESTE WENSEN VAN DE REDACTIE

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

WEEKBLAD. Jg. 8. '81-'82.

Nr. 13. dd. 7 januari 1982

V.u. Bruno Leynse, Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven.

Redakties op vrijdag, 18.30 u. op 't Stuc, 1^e verdieping.

Nr. 14 : Actualiteitsartikels ten laatste op maandagmorgen 11 januari.

Nr. 15 : Artikels binnen op vrijdag 15 januari. Actualiteit op 18/1, 's morgens.

ADVERTENTIES. Idem.

ZOEKERTJES. Resp. op 11/1 en 18/1 's morgens.

VRG
organiseert

TD met
The Kids

Lightshow

Zaal Stella

12 - 1 - 82

Snel, nog vóór de bom!

Alles lijkt me in orde te zijn, zei de man op een vertederende manier tegen zijn vriend op het moment dat de fall-out van de derde geregistreerde A-bom die dag door hun roodgloeiende ogen werd geregistreerd. Ze waren, in het jaar 1983, heel tevreden met de situatie zoals die zich voordeed. Hij was een ex-student wiens mogelijkheden door de hoge Almaprijzen de das waren omgedaan, zijn vriend had vroeger moeten rondkomen van een bescheiden maandelijkse OCMW-bijdrage; maar dat was nu reeds lang geleden... Het laatste wat ze hadden gedaan voor de vredesoorlog uitbrak was samen nog eens de Veto doorbladeren. Toen echter was de EMP in volle hevigheid losgebarsten, zodat de fotozetsmachine van Veto onmiddellijk explodeerde en het redactieteam collectief het hoekje omging...

Wij hebben medewerkers nodig, nog vóór de bom!

Liberaal Studenten

Het lezen van "De neoliberale heimwee naar de jaren dertig" (Veto 11) heeft de Vlaamse Liberale Studenten wakker geschud; ze klommen voor u uit hun bed en in hun pen. Ze kwamen met zomaar eventjes 21 bladzijden kopij afgezakt naar de Veto-redactie.

Na Polekar en Het Centrum voor Economische Studies een derde Leuvense economische school?

Het eerste deel van hun schriftelijke cursus « Friedman and Hayek in three simple lessons » vindt u alvast op pagina 4.

Onze redakteur economie raakte zó door hun geschriften in vervoering dat hij ondanks zijn onverbidde schrijfkrimp alle registers opentrok en zowaar 18 000 tekens nodig had om een reactie te formuleren; pagina 5. Hopelijk haalt de moed van de lezers het op hun verbijstering.

Verdere reacties worden door een popelende redactie ingewacht.

Aanschuijvende studenten bij de Sociale Raad-kassa. Leden van het praesidium van geschiedenis houden de winkel open. Maandag 4/1/'82, 11.50 u.

Toen de tickets geel werden...

Geslaagde betaalstakingen in Alma's

De aktie had ook ludiek gekund. Overdekte Stella-kraampjes van waaronder de geur van verse pannekoeken opsteeg. Witte voorschootjes. Hotdogs aan 60 fr. Sociale Raad heeft echter voor een andere taktiek geopteerd. Na drie dagen betaalstaking kunnen we zeggen dat het een schot in de roos is geworden. Er moeten al zo'n tienduizend (10 000) maaltijden aan 60 fr. in de (al dan niet) hongerige studentenmagen verdwenen zijn. De Alma "lokt" voor het eerst een niet enkel door honger gemotiveerde massa.

Maandag 4 januari, 11.15 uur. Directeur Mangelschots van de Alma, en Jan Bauwens, beheerder van de Sociale Sektor, arriveren in Alma II. En niet om er te komen eten. Inmiddels heeft Sociale Raad reeds een tweede ticket-standje geïnstalleerd waar zogenaamde "nepkaartjes" aan de "normale" prijs van 60 fr. van de hand gaan. Vijf minuten later gaat er weer een studentenjob teloor. Mangelschots haalt de verkoopster van achter het glas. Hij overplakt meteen een helgroene aktie-affiche met een andere waarop te lezen staat: « Wegens betaalstaking rechtstreeks aan de kassa betalen. »

Veel effect had dat niet. Daarvoor stond een perfecte praktische organisatie

borg. Veel aanpassingsmoeilijkheden heeft de Almabezoeker overigens niet gehad. Het enige verschil met vroeger was dat hij zijn ticket niet aan de kassajuffrouw moest geven, maar aan de collega-studenten van het betaalstakingskomitee. De kassa bleef echter onverminderd 65 frank tikken.

In de hal werd er intussen vlot informatie verspreid over het waarom van de aktie. Alle media kwamen aan hun trekken. Maandag waren er pamfletten en extra-Veto's; dinsdag een open brief aan de academische overheid. Dagelijks gaan in het STUC twee zgn. komiteevergaderingen door die de aktie begeleiden en medewerkers blijven ronselen. Vanaf dinsdagavond zorgde een muziek-

installatie voor een heuse happening-sfeer. Het entoesiasme kon niet op.

Reactie bleef dan ook niet uit. "De student" was tevreden: hij hoeft zijn nieuwenjaarsgeld niet te spenderen aan duurder geworden tickets. Zelfs het Alma-personeel bleek niet afkeurend te staan tegenover het eisenplatform. Nationale weerklank was dus enkel een logische stap. Een voorpagina-artikel in *De Standaard*. Ook in *De Morgen* en *Het Volk* werd de zaak exemplarisch genoeg gevonden om onder de aandacht van het brede publiek te brengen. En dat vond navolging. Dinsdagmiddag werd er op Sociale Raad door verschillende nieuwsgierige krantenredakties geïnformeerd hoe het verder verliep. Geen geringe steun om de discussie over de sociale sektor te heropenen in een voor de studenten gunstige sfeer. De betaalstaking is dan ook een speerpuntaktie voor het handhaven van een ernstig uitgebouwd net van sociale voorzieningen aan de unief. De tijd zou wel eens rijp kunnen zijn om een nieuwe konfrontatie tussen de betrokkenen aan te gaan. Het debat in *De Valk* van donderdag 7 januari om 20 uur moet een eerste stap in die richting worden. Tot vanavond in *De Valk*.

Zie ook de fotoreportage op pagina 6.

De academische overheid voelt zich intussen door de aktie gevisieerd. In een telefoongesprek met de redactie verwees vice-rector Tavernier naar de enorme inspanningen die door de diensten van Jan Bauwens (studentenvoorzieningen) zijn gedaan om het begrotingstekort te beperken en de Alma-prijs zo laag mogelijk te houden. In die kontekst vernoemde de vice-rector de reorganisatie van het restaurant Meisjescentrum en van de studentenhuysvesting. (Het begrotingstekort is, tussen haakjes, in de eerste plaats te wijten aan de drastische inkrimping van de staatsubsidies aan de sociale sektoren.)

Karel Tavernier suggereerde dat er zelfs nog meer had kunnen worden gedaan indien de Raad voor Studentenvoorzieningen (een paritair orgaan van personeel, studenten en academici) zijn budget meer naar Alma toe had willen herschikken. De Raad, waarvan Tavernier voorzitter is, is daar in december jl. niet op ingegaan. De tijd van Sinterklazen is voorbij, aldus de vice-rector, en met wat men op regeringsvlak in petto heeft komt de financiering van de hele universiteit, tot zelfs van het Onderzoeksfonds toe, in het gedrang. De vice-rector vindt trouwens dat de Alma-prijzen in reële termen niet gestegen zijn vergeleken met 20 jaar terug.

vervolg op pagina 6

Amnestie : geen fascistoïde nostalgie

Steeds weer wordt de amnestie-eis vanuit een bepaalde, wat men noemt progressieve hoek herleid tot nationaal-socialistische heimwee en extreem-rechtse oprispingen. Zo ook in de lezersbrief van enkele AFF-militanten in het VETO-nummer dd. 10 december 1981. Ter rechtzetting van bepaalde misverstanden lijkt het zinvol de problematiek van collaboratie-repressie-amnestie te situeren in haar historisch kader.

(1) Onmiskenbaar was het radikale flamingantisme aan de vooravond van de tweede wereldoorlog een reële politieke macht. Dat juist dit deel van de Vlaamse Beweging zijn handen heeft vuil gemaakt tijdens de oorlogsjaren, was een geschikte aanleiding om het hele Vlaams-nationalisme op te doeken na de bevrijding. Collaboratie en repressie krijgen voor w.b. Vlaanderen een eigen typisch karakter en kunnen niet los gezien worden van de Vlaams-Belgische verhoudingen. Voorts kan niet ontkend worden dat de epuratie voor een flink stuk opportunistisch geïnspireerd was : n.l. politieke ruimte vrijmaken voor de Strebers van de traditionele politieke fracties.

(2) Nog vooraleer er sprake was van collaboratie, vond de Belgische overheid het nodig om in de meidagen van 1940 alle staatsgevaarlijk geachte elementen aan te houden. Uiteraard werden ook bekende Vlaams-nationalisten gearresteerd, in de beruchte spooktreinen naar Frankrijk gevoerd en blootgesteld aan molestering en zelfs doodslag. Ook parlementsleden waren ondanks hun onschendbaarheid een dergelijk lot beschoren. Democratie mag, maar blijkbaar niet voor flaminganten. De directe aanleiding voor een actieve politieke collaboratie met Duitsland is hiermee aangeduid. Nu was alle heil van Hitler verwachten naïef. Vergeet echter niet, progressieve dames en heren van het AFF, dat ook de communisten in Duitsland voóf 1933 met de SA optrokken, stakingen (jawel !) organiseerden en broederlijk de Weimarrepubliek destabiliseerden.

(3) De overhaaste vlucht van de Belgische regering naar Londen creëerde een gezagsvacuüm. Aangezien patriottische leuzen van over het Kanaal het land niet uit de chaos konden helpen, kwam de oproep van Leopold III om terug aan het werk te gaan uiterst gelegen. In die optiek moet de administratieve collabo-

ratie begrepen worden. De naoorlogse vervolging van oorlogsbuurgemeesters e.d. was dan ook zinloos en onrechtvaardig.

(4) De militaire collaboratie in Vlaanderen kwam pas op gang van zodra het Derde Rijk in oorlog trad met de SU. De oostfrontstrijders waren niet gemotiveerd door rassenhaat of platte moordzucht, wel door idealisme en anti-communisme. Vandaar de rancunes in de progressieve middens ? De propaganda voor het oostfront werd overigens vanwege het VNV stopgezet, toen de pogingen tot verduitsing van het Vlaams legioen al te frappant werden. Eerlijkheidshalve moet erkend worden dat de minderheidsgroep De Vlag o.l.v. Vandewiele wél onvoorwaardelijk nazisympathieën koesterde, wat echter evenzeer opgaat voor de Rexisten van Degrelle in Wallonië.

Globaal mogen we aannemen dat de collaboratie - hetzij van politieke, administratieve of militaire strekking - ingegeven werd door eerlijke overtuiging. Naar deze repressie-gevallen richt de amnestie-eis zich, en in geen geval naar misdadigers van gemeen recht, kampbeulen, Jodenverklidders e.d. In dit verband schrijft Lou Davids in het "Belgisch-Israëliisch Weekblad" dd. november '79 :

« Vandaag de dag zou het voorzeker volkomen verkeerd zijn te stellen : de Joodse gemeenschap wijst elke amnestieverzoeking categoriek van de hand. Wij hebben ons in vroegere editoriaal inderdaad nogal scherp opgesteld tegen verzoening met de Vlamingen die zich in daden en getuigenissen tegen onze gemeenschap opstelden. Maar tijd brengt raad. Aan hatelikheden heeft niemand profijt. Vandaag stel ik als hoofdredacteur van het Belgisch-Israëliisch tijdschrift dat wij volkomen achter de amnestie-eis van de Vlaamse Beweging staan. Voor ons betekent dit, dat wel de jeugdige onbezonnenen van oorlogsjaren die politiek in opspraak geraakten, maar geen bloed aan hun handen dragen, voortaan hun volle rechten dienen te (her)krijgen, terwijl er toch anderzijds geen sprake kan zijn om folteraars en moordenaars zo meteen vrijuit te laten gaan. »

Waarschijnlijk vermoedt het AFF dat ook Dhr. Lou Davids gecontacteerd is door fascistische groepen ? Immers, "deze laatste trachten met hun amnestie-eis sympathie te winnen voor hun neo-nazistische ideeën." (sic Veto 11) En de oproep van de Brugse bisschop Mgr. Desmedt dd. 30 mei 1975 zit

ongetwijfeld ook in eenzelfde 'rechts' straatje : «Kristenen kunnen vergeten en vergeven. Ze weigeren geen amnestie. Ze eisen amnestie. Ze veroveren ze. Ze willen fundamentele gelijkheid.» ?

De amnestie-betoging in Tienen zou een slag in het aangezicht van de leden van de Oud-Strijdersbond zijn. Dhr. Louis De Lentdecker, ex-weerstander, komt nochtans reeds jaren op voor de rehabilitatie van gewezen collaborateurs. Maar ja, hij is nu eenmaal niet als progressief te boek gesteld.

De amnestie-eis wordt geschraagd door een ruime Vlaamse Beweging - variërend in radikaliteit van Vlaams Blok over VU naar bepaalde strekkingen in CVP, SP en PVV. Dat het AFF onder het vaandel van de progressiviteit opereert, is hoegenaamd geen excuus voor vrijblijvende verachtmakingen. De hetze tegen amnestie neemt meer en meer de vormen aan van een heksenjacht op vermeende fascistoïde stuiprekkings.

Stockman Peter
Windmolenstraat 5
Leuven

Open brief aan 'ons' VRG-praesidium

Tot u richten zich twee verontwaardigde eerste liessers - gelukkig zijn er nog meer - die 'naar aanleiding van' het stemmen over al dan niet doorgaan van een stemming over het al dan niet doorgaan van een staking (té gek, eigenlijk) ook eens hun - zij het dan minder gewichtige - stem in de balans (!) wilden gooien. Hoort wat ons, minder bemiddelde dan de gemiddelde rechtsstudent tegen de spreekwoordelijke borst stuit.

De feiten. Maandagavond 23 november wordt op een VRG-praesidiumvergadering bij krappe meerderheid (geruchten van 8/6 en 8/7 doen de ronde) en in de schijnbare afwezigheid van de VRG-praeses himself (kwade tongen - of was het ons boos oorbeweren dat hij zich op dat ogenblik verdienstelijk maakte met het wegbrengen van een film) beslist het voorstel tot algemene stemming over staking af te wijzen, zoals dat 'statutair' in haar bevoegdheid ligt. De ons daarbij bekende argumentatie : één, de al te geringe belangstelling voor een infovergadering ; twee, de hoogst waarschijnlijke afwezigheid van de Nationale Betoging in Brussel.

Onze verontwaardiging. Punt één. Het stuit ons vooral tegen de borst dat het VRG nadat het zich bij vorige gelegenheden verborgen hield achter het argument dat staken niet kon omdat men "statutair" (bemerk dat wij dit woord niet zonder enige ironie in de mond nemen) alsnog niet in orde was, dat nu datzelfde VRG - het weze gezegd op "statutair" volkomen korrekte, maar in de praktijk op weinig fatsoenlijke wijze) een loopje neemt met wat men op andere plaatsen met een heel groot woord democratie, of beter nog : inspraak noemt. Wij verklaren ons nader : 1. weinig fatsoenlijk noemen wij het dat - en dat weze dan nog "statutair" vastgelegd - een kransje van 15 mensen voor naar schatting 1500 rechtsstudenten in een zo controversiële en dus delicate aangelegenheid stelling meent te kunnen nemen, zoals men dat in eer en geweten pleegt te doen wanneer TD's, biervaten of andere wijncursussen aan de orde zijn. Dat een VRG-praesidium verkozen wordt en bijgevolg representatief of toch minstens bevoegd kan worden geacht, is hier naast de kwestie. Een VRG-praesidium wordt volgens andere criteria (sympathie, creativiteit, ... - verkozen dan diegene die hier (en dus bij elke andere soortgelijke opstelling naar buiten uit) in het geding zijn, ook al behartigt het VRG "statutair" de belangen van de studenten rechten en notariaat ("statuten", art. 1). Wanneer dat "statutair" vastgelegd is, zou je op zijn minst verwachten dat een ploeg bij haar presentatie niet alleen aandacht heeft voor het folkloristisch-ludieke, maar ook - en niet in het minst - haar fundamentele opties kenbaar maakt. Een knipoog naar de toekomst misschien. 2. Weinig fatsoenlijk is ook dat, wanneer de "VRG-statuten" een compleet hoofdstuk wijden aan 'staking', op een stemming over staking de VRG-praeses en allicht ook andere praesidiumleden het zich permitteren niet aanwezig te zijn. Hetzelfde kan gezegd worden van de vertegenwoordigers van de onderscheiden jaarpraesidia ("statuten", art. 5, lid 2, quinto) die blijkbaar in persoonlijke naam (kunnen) meestemmen zonder daarbij hun jaarpraesidium te moeten (kunnen) raadplegen, des te meer wanneer blijkt dat elke stem doorslaggevend kan zijn. Een gevaarlijk precedent noemen wij dat. 3. Weinig fatsoenlijk is het tenslotte dat

tussen de bewuste VRG-praesidiumvergadering en de voorziene stakingsdag hooguit twee dagen liggen, zodat het praktisch vrijwel onmogelijk is op de door de "statuten" bepaalde wijze te reageren : een petitie van 100 namen inclusief algemene stemming ("statuten", art. 23, lid 2 niet te vergeten.)

Punt twee. De gebruikte argumentatie. 1. Wat het uitzonderlijk belang betreft dat door het VRG aan een infovergadering wordt gehecht. Allereerst veel lof : het dient gezegd dat het VRG, anders dan anders - in schril contrast tot nietszeggende verslagen van VRG-praesidiumvergaderingen (Mini-Balans 8 & 9) - zich op uitstekende wijze van haar informatieplicht ("statuten", art. 23, lid 1 neemt u vooral dat in acht) gekwetent heeft : een goed strooibiljet en dito infovergadering. Alleen lijkt het ons dat men daarbij vrij naïef is te werk gegaan : iedereen die met studentenwerking te maken heeft zal er u direkt op wijzen dat zelfs voor geliefde activiteiten als TD's en cantussen en bijgevolg vooral m.b.t. debatten of infovergaderingen naast informatie vooral veel animatiekracht aan de dag moet gelegd worden. Een koude motor loopt men warm, weet je wel. Minder fatsoenlijk alweer is dat men bovendien vooraf niet duidelijk maakt welk uitzonderlijk belang men hecht aan een infovergadering over "aktiemiddelen". Slordigheid heet dat. 2. Het argument van de waarschijnlijke afwezigheid van de rechtsstudent op de nationale betoging in Brussel. Daar gelaten of een betoging in Brussel direkt het goede aktiemiddel is - akties in Leuven zelf lijken als start veel wenselijker -, valt ook hier weer dezelfde bemerking te maken : wil het VRG mensen op straat (vooral als die straat in Brussel ligt), dan moet het animeren (en bijvoorbeeld een gezamenlijke mobilisatie voorstellen). Het VRG wil echter helemaal geen mensen op straat.

Tot slot nog dit. Met steile verbazing hebben wij andermaal kunnen kennismaken met de grote apathie die de rechtsstudent m.b.t. sociale kwesties siert. Je wordt er koud van als je nota bene een VRG-praesidiumlid (dat dus mag meestemmen - of dat gebeurd is weten wij niet) doodgemoedereerd hoort verklaren : "Ik heb geen studie-beurs, dat interesseert mij dus niet." Je

vervolg op pagina 8

Lucien's corner

★ Drie weken militair geweld hebben anderhalf jaar vrije vakbondswerking in Polen vermoord. Na de zomer van Gdansk de winter van Warschau. Van de Leninscheepswerf aan de Baltische Zee tot de Piast-steenkoolmijn in Silezië. Nu kan Wajda met een vervolg op *De man van ijzer* een trilogie voltooiën. Reagan slaat weer alle records van hypocrisie, in zijn blind anti-communisme. Hij zet in eigen land, in augustus jl. de stakers van PATCO, de vakbond van de vliegverkeersleiders, in de gevangenis en nu brandt hij een kaars voor de gevangenen leiders van Solidariteit. In de betoging in Leuven voor Polen (dinsdag 15 december) liepen een tiental KVHV-ers mee. In een pamflet distancierden ze zich van de linkse studentensyndicalisten van VVS-SVB die de kleine betoging organiseerden. Ze willen mee betogen voor democratie maar niet voor de Poolse arbeidersklasse, voor klasstrijd e.d. In Polen gaat het volgens hen om de strijd van een volk. Maar geen volk in de zin van een natie, een ethnisch geheel, een stam of wat dan ook. Het volk tout court, de gewone man. De boeren en studenten hadden ook hun vakbond en ze stredden mee met Solidariteit, maar het is de arbeidersklasse die de doorbraak geforceerd heeft. Geen doorbraak van een sociaal katholicisme, genre Nova Huta en Czesochowa, geen doorbraak van een Pools nationalisme, alhoewel deze elementen sterk aanwezig waren in de beweging. Maar een doorbraak naar een democratisch socialisme, d.i. vrije verkiezingen, meerpartijensysteem, zelfbeheer van de arbeiders in de bedrijven, verkiezing en permanente afzetbaarheid

van de directie in de bedrijven, basisdemocratie zoals die binnen Solidariteit werd beoefend, afbouw van economische en administratieve bureaucratie, godsdienstvrijheid, vrijheid van vereniging, vrije pers. Geen dictatuur van het proletariaat want dat loopt toch uit op een dictatuur van de proletarische partij. Solidariteit was in Polen wat de Unidad Popular in Chili was, maar Allende streed dan tegen een rechts totalitarisme. De Franse filmregisseur Costa Gavras heeft naast "L'état de siège", een film die vertelt over een staatsgreep in een Latijnsamerikaans land, en "Z", een film die gaat over de coup van de kolonels in Griekenland in 1967, ook nog "L'aveu" gemaakt, een film geïnspireerd op de zuiveringen in Tsjecho-Slovakije na de oorlog. Goede politieke films zijn altijd actueel.

★ Voorlopig dus geen KUL-eredoctoraat voor Lech Walesa. Wat zou die denken van de volmachten voor een jaar aan de Belgische christendemocratische-liberale regering ? Hij zou denken aan de volmachten en aan de beperking van het stakingsrecht die Jaruzelski vroeg aan het Poolse parlement. In Polen is de staat, d.i. de rode bourgeoisie, rijk en de burger arm. Hier worden de kapitalist en de politicus rijker, de staat en de belastingbetaler armer. In Polen staan er files voor de winkels, hier aan de stempelokalen. Hier heeft men (nog) koopkracht, ginder heeft men honger. Hier heeft men (nog) vrije vakverenigingen, ginder niet meer. Alhoewel... wie legt die nuance ?

KOOPJES HET GANSE JAAR DOOR !!

WIJ STARTEN IN JANUARI 1982 MET EEN AFDELING

modern antiquariaat

*met een ruim assortiment ernstige en minder ernstige boeken

*hoofdzakelijk fondsrestanten en speciale aanbiedingen van Nederlandse en Amerikaanse uitgevers

*heelwat titels uit het aanbod zal je nergens anders vinden

*dit alles aan uiterst lage prijzen

acco

TIENSESTRAAT 134-136 - LEUVEN
TEL. 016/23 35 20

Jeugdhuizen : dicht ?

Je hebt het misschien nog niet gemerkt, maar de gouden tijd van de jeugdhuizen is voorbij. Het laatste jaar waren het er ongeveer tien, die, door toedoen van gemeente of kerkfabriek, gedwongen werden hun deuren te sluiten. Dit meestal met stilzwijgende goedkeuring van de waardige burgers/parochianen. We nemen dus maar aan, dat de gangbare opinie vindt dat de jongere anno '81 plots genoeg 'ontspannen' en geëmancipeerd is. Toch een reden voor ons om 't een en 't ander eens na te kijken. Dit op basis van een thesise van Wim Groos aan de Sociale School te Antwerpen, ondertussen vast verbonden aan een jeugdhuis in 't Antwerpse, iemand die zich ook vragen ging stellen.

Het enige punt in verband met jeugdhuiswerking, waar iedereen het over eens is, is het feit dat ze zich tot jongeren richten. Vrij evident, natuurlijk, het zit in het woord zelf begrepen. Vanuit dit basisgegeven moet je echter een jeugdhuiswerking gaan ontplooiën: welk publiek wil je bereiken, en met welke activiteiten ga je op dat publiek inspeelen? En hier beginnen de problemen.

In het verleden was het antwoord op die vraag vrij eenvoudig: in onze welvarende maatschappij, met zijn hoogkonjunctuur, zijn grootschaligheid, moest je je natuurlijk tot iedere jongere richten. De (toen nog jonge) onderpastoors, laaiend van engagement, zorgden niet enkel voor een lokaal (zonder huurkontrakt natuurlijk), maar ook voor de nodige kristelijke inspiratie om de zaak rond te maken... Het aksent in de activiteitenkalender lag op ontspanning (zegge: TD's en kleinkunst), gesprekken en aktiegroepen situeerden zich rondom zaken die 'veraf' lagen, zoals derde wereldproblematiek.

Ondertussen zijn de zaken duidelijk geëvolueerd: de onderpastoors zijn oud geworden, en komen met hun moraal niet veel verder dan de kansel. Ze werden vervangen door pv's (permanente verantwoordelijken, betaalde medewerkers; meestal afzetprodukten van de ene of de andere sociale school) die rond jeugd en jeugdhuiswerking bepaald andere ideeën hadden dan hun voorgangers. Eerst en vooral bleek het onmogelijk te zijn zich tot het 'algemene' publiek te richten: vele jeugdhuizen wendden zich tot deelgroepen, meestal tot de groep van kansarme jongeren: werkende en werklozen. In het jeugd-

huis deden leren vesten hun intrede, anarchietekens volgden. Bij de activiteiten bleef ontspanning centraal staan: weer TD's, maar de 'zachte' kleinkunst veranderde ofwel in disko, ofwel, in het geval van de kansarme groep, in 'harde' punk. De interesse van het publiek bij discussiegroepen ging uit naar zaken waar ze direkt bij betrokken waren: drugs, sex en voorbehoedsmiddelen, werkloosheid, ... Alles, waarover de jongere thuis, op school, op het werk niet kan of mocht vertellen, werd in het jeugdhuis ter discussie gesteld.

"Wat loopt er dan mis?" is een vraag die je je kan stellen. Ten eerste is er de relatie met de gemeente en de kerkfabriek: vroeger zaten een aantal ouders en de onderpastoor in de beheerraad, nu zijn de jeugdhuizen voor het grootste deel voor zelfbeheer gaan opteren. Dit betekent in de eerste plaats, dat de instanties nu geen vat meer hebben op het jeugdhuis, wat voor het jeugdhuis een gevaarlijke situatie kan betekenen: de jongeren kunnen veel meer rechtstreeks tegen bepaalde instanties gaan reageren. Verder zijn ze in de gelegenheid de officiële normen in de steek te laten, en hun eigen normen te hanteren. Ze gaan niet repressief optreden tegen zaken die voor hen vrij normaal zijn, zoals drugs, alcoholmisbruik, enz. Het zelfbeheer brengt ook een aantal organisatiefouten met zich mee: je kan moeilijk van een jongere gaan verwachten dat hij zijn jeugdhuis perfect runt, en dat hij herrieschoppers en dergelijke kordaat buiten zet.

Ten tweede zit de opgroeiende jongere gekneld in het proces van zijn eigen persoonsvorming. Hij gaat met zijn eigen

mogelijkheden experimenteren om zich te kunnen situeren in een maatschappij, die er voor hem vrij somber uitziet: zijn werk- en schoolsituatie beklemt hem, hij zit geplaagd met het spook van de werkloosheid, bewapening, milieuvontreiniging... Bovendien ziet de jongere zichzelf volledig machteloos. Velen vluchten in muziek of drugs, in een eigen groep, hermetisch afgesloten van de buitenwereld. Onverschilligheid... Anderen grijpen naar onmachtgeweld... De buitenwereld krijgt zo argumenten in de handen geduwd om jeugdhuizen te bestempelen als broedplaatsen van dekadentie.

En dat is nu juist wat in de huidige crisissfeer, die zich de laatste jaren heeft kunnen vormen, niet kan geapprecieerd worden. Binnen gezin-, kerk-, school-, en werksituatie wordt het woord 'gezag', of beter, 'orde' meer en meer in

eer hersteld. Autonoom denken, eigen creativiteit, experiment wordt zoveel mogelijk geweerd. Instituties als Kerk en gezin krijgen een bovenmenselijke betekenis toebedeeld (sommige pv's spreken in dat verband wel eens van 'het Katholieke réveil'). Elke groep die een ander waardenpatroon aanhangt, wordt als parasitair bestempeld, als gevaarlijk voor een eeuwenoude beschaving. Bovendien leven we in de huidige 'huidige crisissfeer' in een toestand waarin de sterkste alle macht krijgt. Overal wordt dan ook de competitiegeest benadrukt: op school, op 't werk, in het gezin... Diametraal dus tegenover de bedoeling van de jeugdhuizen, die zich tot de kansarmen richten. Hoe kan het dus ook anders??

Guido Janssens

Op dinsdag 12 januari 1982 om 20 u. komt opnieuw een aktiekomitee bijeen om verdere concrete stappen uit te werken voor voedselhulp, via Oostprijesterhulp, aan Polen. Zo o.m. zal er de bonnenverkoopaktie gecoördineerd worden. De bijeenkomst heeft plaats op de 8^e verdieping van Letteren en Wijsbegeerte (Blijde Inkomststr. 21)

Johan Herbots van het aktiekomitee wijst in een mededeling op het apolitieke karakter van het komitee. De kringen en vrije verenigingen worden met aandrang uitgenodigd. Wie iets wil doen voor Polen moet aanwezig zijn, aldus de mededeling van het komitee.

Kontaktadres: J. Herbots, Redingenstraat 59

HOE ETEN STUDENTEN

Als ik s'morgens eet dan eet ik brood met confituur en choco of brood met choco en confituur, MAAR, ... euh... meestal eet ik s'morgens gewoonweg niets.

EN DAN S'MIDDAGS kies ik meestal FRIET MET EEN of ander SAUSJE, d'as lekker sappig en mals endan hoef je niet zo vermoeiend veel te kauwen he. Groenten? ... neen die eet ik zelden hoor

Als dessert neem ik een taartje met koffie, ja hoor als ik mijn taartje niet heb gehad is mijn hele dag naar de ... euh... blikSEM!! ...

JA en s'AVONDS OP KOT ETEN WE ALTJD KAAS of hesp op ons brood en eens per week spaghetti met lekker VEEL GEHAKT EN TOMATENPUREE. O... ja en tussendoor eet ik nog wat koekjes en zo, voor de zenuwen, vooral nu tijdens de blikperiode snoepen wij hier op kot wat of hoor... d'as dan ook het enige verzetje wat we hebben he.

Wat? ... fruit in de plaats van snoep?! ... Neen hoor daar vind ik maar niks aan, geef mij maar een reep chocolade of wat anders lekkers dat proef je tenminste.

EENTONIG, ZOET EN VET!?

DE MENU'S DIE U HIER ONDER VINDT ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING. M.A.W. DIT ZIJN MENU'S MET EEN ZEERGOEDE VOEDINGSWAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA v.z.w. VOORLICHTINGSDIENST. VOOR INLICHTINGEN EN SUGGESTIES: E. VAN EVENSTR. 26 2° VERD. BUREEL LEO VAN DER AA TEL. 229911

RESTAURANT ALMA I II III		SNACK ALMA I, PAUSCOLLEGE, GASTHUISBERG, MEISJESCENTRUM	
MA 11/1	Varkensrib Groene kool Gek. aardappelen Tip: melknagerecht Enkel 's avonds	Varkensgebraad Spruiten Gek. aardappelen Tip: melknagerecht	
DI 12/1	Loze vinken Rode kool Volle rijst Tip: melknagerecht Enkel 's middags	Hamburger rauwkost kroketten Tip: melknagerecht	
WO 13/1	Varkensrib Snijbonen Gek. aardappelen Tip: melknagerecht	Bami-goreng + ei Tip: fruitnagerecht	
DO 14/1	Varkensborst Selder in room Volle rijst Tip: nagerecht naar keuze Enkel 's avonds	Varkensspiering Lyonnaise Wortelpuree Tip: fruit- of melknagerecht	
VR 15/1	Rundergebraad Printanière Gek. aardappelen Tip: fruit- of melknagerecht	Vogelnestje Zingarasaus Kroketten Tip: fruit- of melknagerecht	
SNACK ALMA I ALTERNATIEF		SEDES	
MA 11/1	Griekse rijst Hoofdbestanddelen: ui, kaas, tomaat, rauwkost, rijst, noten, look	Kalfsbrood Romige andijvie Gek. aardappelen Tip: fruitnagerecht Enkel 's middags	
DI 12/1	Macaroni met Groentenratjetoe Hoofdbestanddelen: ui, kaas, paprika, tarwehoortjes, olijven en wortelen	Varkensstoverij uit Marseille Gek. aardappelen Tip: fruitnagerecht Enkel 's middags	
WO 13/1	Hutspot uit de Balkan Hoofdbestanddelen: paprika, kaas, rijst, rauwkost, ei, tomaat en look	Varkenslapje Jardinière Gek. aardappelen Tip: Melknagerecht Enkel 's avonds	
DO 14/1	Kwarktaart Hoofdbestanddelen: venkel, platte kaas, ei, boekweit, tomatensaus	Griekse Pilaw Rijst Tip: fruit- of melknagerecht Enkel 's middags	
VR 15/1	Gegratineerde Kasha Hoofdbestanddelen: boekweit, Pinda, ajuni, champignons, kaas, rauwkost	Varkenslapje Kampenoeliënsaus Gek. aardappelen Tip: melknagerecht Enkel 's middags	

DE AANGEDUIDE TIPS ZIJN EEN AANVULLING OM HET MENU NUTRITIONEEL VOLLEDIG TE MAKEN.

Alles lijkt me in orde te zijn, zei de man op een vertederende manier tegen zijn vriend op het moment dat de fall-out van de derde geregistreerde A-bom die dag door hun roodgloeiende ogen werd geregistreerd. Ze waren, in het jaar 1983, heel tevreden met de situatie zoals die zich voordeed. Hij was een ex-student wiens mogelijkheden door de hoge Almaprijzen de das waren omgedaan, zijn vriend had vroeger moeten rondkomen van een bescheiden maandelijks OCMW - bijdrage; maar dat was nu reeds lang geleden... Het laatste wat ze hadden gedaan voor de vredesoorlog uitbrak was samen nog eens de Veto doorbladeren. Toen echter was de EMP in volle hevigheid losgebarsten, zodat de fotozetsmachine van Veto onmiddellijk explodeerde en het redactieteam collectief het hoekje omging...

Wij hebben medewerkers nodig, nog vóór de bom!

Veto - medewerker: een job voor jou?

Medegedeeld

Ken je universiteit... op 20 minuten

Aktie middelen blijken met de tijd nogal eens te moeten veranderen. Het studentenvolkje komt blijkbaar niet zomaar massaal op straat om te protesteren tegen regeringsmaatregelen die wel voldoende ernstig maar minder direkt voor iedereen voelbaar zijn.

Vandaar dat we op Sociale Raad inspanningen doen om op andere manieren de ernst van de maatregelen te laten inzjen. We ontwierpen een speciaal kansspel voor 5 personen waarbij je op 20 minuten gans de unief doorloopt. Doch... de kansen zijn, zoals in werkelijkheid, niet voor iedereen gelijk. Wanneer je de rol speelt van iemand die uit een gezin komt dat een inkomen heeft lager dan het socio-vitaal minimum, dan wegen de prijsstijgingen in de Alma, het laattijdig uitbetalen van de beurzen, het stijgen van de huurgelden, enz. zwaarder door dan bij iemand die zich boven de grens van

meervermogenheid bevindt. Ondanks het feit dat er een aantal factoren, onafhankelijk van de financiële in het spel zijn zoals studiedruk en eksamenlast, zal toch blijken dat degene die met het meeste geld vertrekt, ook de meeste kans maakt om eerst toe te komen. Uiteraard zijn er ook een aantal toevalsfactoren zoals katers, geluk bij 't eksamen, zware ziekte, zodanig dat de uitslag op voorhand nooit gekend kan zijn. Alles wat je gedurende een akademiejaar ook maar kan overkomen, werd dus uitgewerkt in dit spel: een soort combinatie van monopolie en ganzespel. Elke fakulteitskring kan er via zijn sociaal afgevaardigde zo een krijgen. Suggestie: leg het naast het schaakbord in de fakbar. Je leert er nog iets bij. Individuele personen kunnen het spel eveneens verkrijgen tegen de kostprijs van 50 fr. op Sociale Raad, 's Meiersstraat nr. 5.

Een artikel van het Liberaal Vlaams Studentenverbond.

Wijlen De Markteconomie

Terwijl de verkiezingsuitslagen onmiskenbaar aantonen dat de bevolking vijf jaar conservatief-collectivistische politiek afkeurt, publiceert uw nieuwbakken redakteur economie een referaat waaruit zou moeten blijken dat meer overheidsinitiatief ons uit de brand kan helpen. Het is natuurlijk nooit aangenaam tegenstanders te zien winnen en uiteraard heeft de Heer Ceuppens volledig het recht de liberale medicijnen om de crisis te bestrijden te betwijfelen. Hij zal echter de studentenmassa niet in vervoering brengen zolang hij zich onthoudt van een ernstige analyse van de economische evolutie en zich pleziert met het achtervolgen van de tegenstander zonder een geldig alternatief voorop te plaatsen. Eerst de markteconomie afbreken om vervolgens te verwijzen naar de briljante situatie in Japan, waar de economie op de leest van de vrije markt is geschoeid, is een lachertje.

De opgang van Hitler wijten aan de ineenstorting van de vrije markt, het verkiezingsplan van de liberalen aanduiden als de weg naar de dictatuur zijn zeer zware en wellicht lichtzinnige beschuldigingen zodat ik van uw economisch redakteur een grondige historische en wetenschappelijke analyse tegoed houd. Daarenboven worden nog verkeerde cijfers gehanteerd. Temeer de redactie reakties dringend gewenst acht, volgende bijdrage.

Overheidsop treden: een omgekeerd effect

Gelijktijdig met de ontvoogdingsstrijd tegen het koningschap als wereldlijke institutie en de feodale maatschappij-structuren ontwikkelde zich tijdens de 17de en 18de eeuw een economisch stelsel gesteund op de overtuiging dat de mens een vrij wezen is dat rationeel denkt en handelt. Dit economisch stelsel, gestoeld op het principe van de vrije mededinging maakte het voor het eerst mogelijk de malthusiaanse kringloop (van bevolkings-explosie, beperkte hoeveelheid van levensmiddelen, hongersnood en ellende) te doorbreken en de technologische vooruitgang om te zetten in economische groei. Het meest markante succes van het persoonlijke initiatief was ongetwijfeld de toename van kennis en wetenschap. De omvorming van de hiërarchisch georganiseerde maatschappij tot een vrije samenleving houdt zeer nauw verband met de enorme groei van handel en industrie. Het resultaat van deze groei overtrof naar malthusiaanse opvattingen alle verwachtingen. Het is totaal verkeerd te stellen dat het proletariaat en de ellendige 19de eeuwse toestanden door het liberalisme werden voortgebracht. Indien deze thesis juist is veronderstelt dit dat een grote bevolkingsmassa door de industriële samenleving werd verarmd wat in tegenspraak is met de feiten. De relatie tussen liberalisme en het proletariaat is precies het omgekeerde van wat bepaalde 'progressieven' ons pogen voor te houden. Een groot deel van de bevolking zou nooit overleefd hebben indien zij niet had kunnen deelnemen aan het industriële proces. Zonder de jonge industrialisatie zouden zeer eenvoudig de Malthusiaanse wetten hebben gespeeld met grote sterftes en nog meer ellende als gevolg. Het is zelfs fout te stellen dat de industriële revolutie alleen de rijken heeft verrijkt en dat de armen slechts van de rijkdom hebben geprofiteerd vanaf het ogenblik dat de overheidsinterventie begonnen is. De verhoging van de levensstandaard van de arbeidende klasse was veel minder te wijten aan de overheidsinmenging dan wel aan de grote industriële groei. De fabrieksarbeid betekende in vele gevallen een opmerkelijke lotsverbetering in vergelijking met de armoede op het platteland en de slavenarbeid in de feodale tijd. Van deze tijd houden wij blijkbaar alleen de geïdealiseerde versies uit de schoolboekjes over. Het volstaat te verwijzen naar de massale Ierse immigratie gedurende de hongersnood in dit land. De negentiende eeuwse liberalen hadden toen drie mogelijkheden om een sociaal beleid uit te werken: de doktrinairen wilden de armoede oplossen door caritas, de toenmalige radicaal-liberalen die in de Belgische Werklieden Partij terecht kwamen meenden dat de staat rechtstreeks moest interveniëren door de minimumlonen in te stellen, maximumprijzen op te leggen, een collectief systeem van sociale zekerheid uit te bouwen, onderwijs uit te bouwen, enz... Een derde richting, nooit aan bod gekomen, had er moeten in bestaan individuele personen rechtstreeks te steunen door een systeem van Negatieve Inkomsten Belasting (N.I.B.) op te zetten. Dit systeem bestaat erin de burger

die een bepaalde inkomensgrens niet bereikt, een 'waarborg van middelen' toe te kennen. Het individu ontvangt een bijdrage die het verschil uitmaakt tussen zijn reëel inkomen en een grenskomen dat het voor de burger perfect mogelijk maakt zijn fysieke behoeften te lenigen. (Op vraag van de redactie wil ik dit idee grondiger uitwerken.) Nooit in de geschiedenis hebben de politici gepoogd een sociaal systeem op te bouwen dat de mededinging in wezen niet aantastte of een wettelijk kader te creëren waarin het principe van de vrije mededinging tot zijn recht kon komen. Integendeel, de vrije mededinging werd steeds vervangen door een ander principe, nl. het principe van de planning en de organisatie. Daarmee heeft de staat het liberaal-economisch systeem getroffen in zijn meest essentiële kenmerk: de markt verschaft informatie vb. het niveau van de prijzen. Bij wisselende omstandigheden ageren de economische agenten op deze informatiesignalen tot een nieuwe evenwichtstoestand tot stand is gekomen. Door in te werken op dit proces van informatie verschaffen en -verwerken kon de markt niet meer goed functioneren daar zij geraakt werd in haar belangrijkste werkinstrument. Een voorbeeld: de politici reageren tegen hoge huurprijzen door deze laag te houden. Hierdoor wordt het prijssignaal t.o.v. de huurder rekening met de schaarste van de behuizing, de lagere opbrengst voor de verhuurder is voor hem aanleiding de verhuring op te schorten. Er ontstaat nog een groter tekort aan behuizing. Besluit: het overheidsop treden heeft een omgekeerd effect.

Crash! : een te weinig aan markteconomie

Komen wij nu tot de crisis van 1930, waarvan de Heer Ceuppens beweert dat ze de zwanezang is van de liberale markteconomie. Dit standpunt lijkt mij zeer ongenueanceerd, zonet onjuist. Het beeld van deze crisis is gekend: lege fabrieken, half afgewerkte investeringen en onvoldoende vraag. We moeten ons dus in de eerste plaats afvragen vanwaar deze onevenwichtige situatie, waarom hebben de investeerders zich vergist? Het is juist te stellen dat de conjunctuurmechanismen inherent zijn aan het marktmechanisme, maar de neergaande conjunctuurbeweging zou nooit tot een wereldcrisis zijn uitgegroeid indien de monetaire instanties zich niet hadden vergist, net zoals de conjunctuurdalingen van 1837, 1873 en 1892 ook niet zijn uitgemond in een crisis. De federale bankautoriteiten in de V.S. transformeerden de recessie in een diepe crisis door de geldmassa verkeerd te manipuleren. Zij creëerden namelijk geld om investeringen af te betalen. De ondernemers ontvingen hier een signaal dat in feite een dwaallicht was. Steunend op de Oostenrijkse kapitaaltheorie hebben eminente economen zoals Friedman (in zijn werk 'Monetary History Of The United States 1867-1960') en Hayek aangetoond dat een financiering van de investeringen door geldcreatie in plaats van besparingen aan de kant van de consumptiehuishouding moest uitlopen op inflatie en een grote

Guy Verhofstadt (PVV-Jongeren). De Liberaal Vlaamse Studenten verschillen op nogal wat punten met hem van mening.

crisis. (Verder zal ik aantonen dat een gelijkaardige analyse ook kan worden gemaakt voor de huidige toestand.) Het groot kredietaanbod ontlokte aan de kant van de ondernemers belangrijke investeringen. Deze investeringen produceerden voor een toekomstige vraag, feitelijk niet bestaande. Mede door de daling van de geldhoeveelheid vanaf 1929 leidde dit tot halfafgewerkte investeringen, leegstaande fabrieken en een schijnbaar tekort van de vraag waarop Keynes heeft gemeend te moeten inspelen. M.a.w. de crisis van de jaren dertig is te wijten aan de vergissing van de centrale bank. Wij staan hier voor een aliberaal gegeven, nl. het emissie-monopolie van de centrale bank. De crisis werd dus niet veroorzaakt door een teveel aan markteconomie maar door een te weinig aan markteconomie. In dit opzicht is het voorstel van professor Hayek om het overheidsmonopolie van de geldcreatie af te schaffen en te vervangen door een stelsel van vrije banken zeer interessant. Iedereen moet de mogelijkheid hebben zijn munt te creëren. Het waardeloze geld zou dan door de concurrentie verdwijnen en de overheid zou op deze manier verhinderd worden de inflatie aan te wakkeren door de geldhoeveelheid te laten aangroeien, ongeacht de economische groei.

Het marxistische nazisme...

«De liberale markteconomie stuikte in elkaar zodat Adolf Hitler (en Keynes) de kans grepen om zich in de geschiedenis in te werken.» Indien de auteur daarmee de, in progressieve kringen gehuldigde opvatting, verdedigt als zou het Nazisme een laatste krampachtige verdediging van het kapitalisme zijn, slaat hij de bal wel aardig mis!

De Europese geschiedenis werd voor 1900 gedomineerd door individualisme en vrijheidslievende ideeën. Wij denken hier vooreerst aan de idealen van de Franse revolutie en aan Engeland, waar de feodale en parasitaire standenstaat voor het eerst werd vervangen door de parlementaire democratie met een liberale grondwet. In het begin van de 20ste eeuw waren zowat alle Engelsen, onafgezien van hun politieke voorkeur, liberalen in die zin dat de Engelse bevolking, meer nog dan de andere Europese volkeren, de deugden van verdraagzaamheid, vertrouwen in persoonlijk initiatief en afkeer voor gezag en autoriteit bezaten. Het Nazisme was de uitdrukking van een

denkrichting die oorspronkelijk precies het tegenovergestelde nastreefde, nl. het collectivisme. Het zou verkeerd zijn te stellen dat deze denkrichting alleen in Duitsland bestond, integendeel zij werd ondersteund door grote denkers buiten de grenzen van Duitsland. Men mag trouwens niet vergeten dat John Stuart Mill zijn inspiratie voor zijn werk 'On Liberty' vond bij twee Duitsers, nl. Goethe en Wilhelm von Humboldt. Het moderne socialisme ontwikkelde zich in Frankrijk en de twee grondleggers van het Nationaal-Socialisme, Thomas Carlyle en Houston Stewart Chamberlain (vermeldenswaardig in dit opzicht is zijn werk 'Grundlagen des 19. Jahrhunderts, 1899') waren van Engelse komaf. Deze nieuwe denkrichting vond voor het eerst haar uitdrukking in het staatsocialisme in Duitsland onder Bismarck. De binding tussen socialisme en nationalisme werd er al vlug duidelijk. Betekenisvol is dat andere belangrijke inspirators van het Nationaal-Socialisme zoals Fichte, Rodbertus en Lasalle tegelijkertijd vooraanstaande socialistische waren. Vanaf 1914 stonden uit Duitse marxistische rangen eminente figuren op die Duitsland zeer grondig beïnvloedden en massa's jonge arbeiders en idealisten omvormden van socialistische tot nationaal-socialisten, een proces dat bovendien met een opmerkelijke snelheid verliep.

Een naam die hierbij niet onvermeld kan blijven is de Duitse marxist Professor W. Sombart. In zijn boek 'De Duitse Oorlog' bestempelde hij de eerste wereldoorlog als een conflict tussen de individualistische mentaliteit van Engeland en het georganiseerde maatschappijmodel van Duitsland. De idealen van de Franse revolutie noemde hij verwerpelijk daar zij slechts ten goede konden komen aan het individu. Zijn idee van de staat kwam verrassend goed overeen met dat van Fichte. De staat is geen aggregaat van individuen, de staat is een 'Volksgemeinschaft' waar het individu alleen plichten heeft, geen rechten!

Een ander vooraanstaand marxist was Professor J. Plenge die schreef dat de 1ste wereldoorlog een conflict was tussen de ideeën van 1798 en de ideeën van 1914 (zijnde de organisatie en de planning). De oorlogseconomie, aldus nog Plenge, was de eerste verwezenlijking van het socialisme.

Het verlies van de oorlog zorgde voor heel wat frustraties, vooral in de Deutsche Arbeiterpartei, waarbij Hitler aansloot in 1918. Het verdrag van Versailles dat de macht van Duitsland ppgde te beperken was een duidelijke rem op de aspiraties van dit land. De ideeën van voorgenoemde marxisten kenden na de 1ste wereldoorlog steeds meer succes. Wij vermelden nog: de bekende chemicus Ostwald die vaststelde dat Duitsland reeds een zekere graad van organisatie kende terwijl de andere Europese landen nog altijd onder het 'regime van het individualisme' leefden, W. Rathenau wiens naaste medewerkers later de administratieve staf van Goerings Vijfjarenplan uitmaakten en het linkse sociaal-democratische parlements lid P. Lensch die deze evolutie zeer

WAAROM EEN SLIMMERD BIJ DE KB SPAART? OMDAT HIJ ER MEER DAN RENTE VERGAART.

• Voordeliger comfort bijvoorbeeld.

Want al na 6 maanden sparen kan je lenen tegen het voordelige cliëntentarieff voor een auto, een paar mooie meubelen, een stereo-installatie. Na 3 jaar sparen heb je recht op het KB-Woningkrediet. Daarmee bespaar je vlug honderdduizenden franken.

Graag meer inlichtingen? Die krijg je, met een glimlach, in elk KB-kantoor.

KREDIETBANK
De bank waar je méér aan hebt.

goed samenvatte door te stellen dat de Duitse staat gesocialiseerd was en de sociaal-democratie een nationalistisch karakter had gekregen.

...of waar ligt het verschil?

Deze voorbeelden om duidelijk te stellen dat tal van Duitsers geloofden in een geplande economie en dit systeem aan de andere Europese landen wensten 'door te geven'. Vorige denkers maakten de weg vrij voor de ideeën van Oswald Spengler en A. Moeller van de Bruck, de twee grote inspirators van het Nazisme. Spengler stelde ondermeer dat er geen private personen kunnen handelen en dat elkeen dient te werken naar een systeem dat werkt met de regelmaat van een klok. Iedereen moet een 'Ambt' beoefenen en de staat is een 'Beambtenstaat'. Moeller van den Bruck verheugde zich over het

feit dat er zich in Duitsland geen jonge liberalen bevonden; alleen jonge revolutionairen en conservatieven. De strijd tegen het liberalisme en de parlementaire democratie is steeds een duidelijk objectief van de nazi-beweging geweest. In dit verband is ook de uitspraak van Hitler dat 'het Nationaal-Socialisme en het Marxisme in de grond hetzelfde zijn' zeer opmerkelijk.

De klassenstrijd tussen kapitalisten en arbeiders heeft de socialisten toegelaten een zeer coherent maatschappijmodel met bovenaan het gelijkheidsideaal voorop te stellen, althans zolang de socialistische aanhang beperkt bleef. Eenmaal de socialistische beweging in alle bevolkingslagen rekruteerde en het materieel welzijn van de arbeiders opmerkelijk verbeterde viel het gelijkheidsideaal moeilijker te verwerpen en ontstond er een strijd tussen de verschillende groepen in de socialistische

beweging. De veel gebruikte Italiaanse uitdrukking 'klassenstrijd à rebours' duidde op een opmerkelijke mijlpaal bij de opkomst van het fascisme. In die zin is het juist het nazisme te bestempelen als een socialisme van de middenklasse, die haar positie zag verzwakken. De aanhangers van de ontlukende Nazi-beweging waren veel armer dan de leden van de klassieke linkse partijen. Onder hen bevonden zich veel middenstanders, geruïneerd door de crisis van de jaren '30. Het conflict tussen de National-Sozialistische Arbeiterpartei en de communistische partij is dus te bestempelen als een conflict tussen twee socialistische partijen. Beiden rekruteerden zij uit eenzelfde publiek. Beiden waren zij het eens over de ondergeschikte rol van het individu, er bestond alleen een meningsverschil over de plaats van de verschillende groepen in de maatschappij. Dit deed de vooraan-

staande socialist Hendrik De Man in de jaren '30 opmerken dat 'voor het eerst in de geschiedenis van het socialisme anti-kapitalistische krachten zich tegen het socialisme keerden.' De propaganda van de Nazi's kende bovendien een duidelijk egaliserend karakter.

De 'Hitlerjugend' en 'Kraft durch Freude' waren slechts meer indringende imitaties van vroegere socialistische methodes om kinderen reeds vanaf jonge leeftijd in het partijapparaat in te schakelen en ontspanning en sport in beperkte kring te organiseren teneinde de achterban niet te 'infecteren' met andere ideeën. De gecontroleerde, gerichte opvoeding en het dwingend karakter van de Nazi-wervingscampagnes ontkenen volledig de individuele keuzevrijheid. Toen de NSDAP van Hitler in 1933 de absolute meerderheid in de Reichstag

behaalde gleed Duitsland zeer snel af naar de dictatuur. Reeds in zijn werk 'On Liberty' heeft J.S. Mill de mogelijkheid van een 'tyrannie van de meerderheid' onder ogen gezien. In dit opzicht is het voorstel van de jonge Vlaamse liberalen het individu grondwettelijk te beschermen tegen de willekeur van de politiek zeker vernoemenswaardig. Het is duidelijk: de Nazi-beweging had niets te maken met het liberalisme en was slechts een ietwat aparte vorm van het socialisme. In dit opzicht wensen wij nog te verwijzen naar het boek van Prof. F.A. Hayek 'The Road to Serfdom'. (Maar dat is voor de volgende Veto, red.)

Wordt vervolgd

Het Liberale Recht Op Eenzijdigheid

Twee recente gebeurtenissen nopen mij tot een verduidelijking en verdieping van mijn artikel van enkele weken terug getiteld *De neoliberale heimwee naar de jaren dertig*. Vooreerst het effectief tot stand komen van een roomsblauwe regering die overduidelijk op de neoliberale leest is geschoeid en vervolgens de nogal eenzijdige kritiek van het **Liberaal Vlaams Studentenverbond Leuven** op dit artikel. Ik dank hen voor hun gedurfde en uitvoerige tegenargumenten en hoop voor mezelf, voor hen en voor de lezers dat ik op een eerlijke, onbevooroordeelde en dus minder eenzijdige manier hun lijnrechte gedachtengang kan nuanceren of zelfs ontwrichten. Hun oversimplificering van de economische theorieën en hun cynische sociaal-ethische ingesteldheid dient volgens mij enkel tot manipulatie van de goede trouw van de bevolking, ten voordele van de welgestelde (althans op financieel gebied) medeburger.

Wie de huidige crisis bestudeert komt vlug tot het besluit dat noch een verdere socialisering noch een loutere herliberalisering van de economische structuren tot bevredigende resultaten zouden leiden. Beide systemen hebben reeds uitvoerig de kans gekregen hun onmacht te bewijzen aangezien ze het complexe maatschappijgebeuren vanuit een te beperkte economische invalshoek benaderen. Velen vergeten ook dat de economische wetenschap als geheel de ganse werkelijkheid als zoveel geweld aandoet. Met een progressief beleid bedoel ik helemaal geen socialistisch beleid, zeker geen liberaal beleid, wel een nieuwe synthese die de toekomst aankan en de voorbijgestreefde theorieën veilig opbergt als voer voor nostalgici. De tijden veranderen, zong Bob Dylan reeds vroeger, ook onze visies zijn aan verandering toe. Achternahinken brengt enkel frustratie met zich mee.

De voorbije verkiezingen hebben voor mij enkel aangetoond dat sloganmatig reclameren vanuit de oppositie uiterst succesvol kan zijn. Niet alleen de PVV maar vooral de VU waren de grote overwinnaars, terwijl de CVP fel achteruitboerde en de SP haar zetel aantal behield. Wanneer je bedenkt dat de VU zich in de personen van *Hugo Schiltz* en *Vic Anclaux* fel distancieerden van de afbraakpolitiek van de liberalen en dat de socialisten niet afgestraft zijn geworden voor hun regeringswerk, dan toont dit aan dat de bevolking niet louter anti-collectivistisch heeft gestemd. De CVP verloor traditiegetrouw na een vrijage met de socialisten en daarbij ontviel haar terug de stemmen die ze enkele jaren vroeger via het Tindemans- en Egmonteffect van de VU hadden afgesnoept.

Ik kom helemaal niet op voor méér overheidsinitiatief, wel voor een efficiënter en selectiever overheidsingrijpen waar de markt faalt, voor het gelijkmatig verdelen van het nationaal inkomen, voor een meer verntwoorde economische groei, voor de sociale rechtvaardigheid en zelfs voor het prikkelen van het vrije marktsysteem. De huidige Westerse (en vooral Belgische) crisis is immers een gevolg van het conformisme, het conservatisme en de ideeën armoede van zowel ondernemers als overheid. Beide sectoren leggen mekaar bewegingsvrijheid

lam door hun toekomstblinde kortetermijn-visie. Mijn, al dan niet geldig, alternatief behelst dan ook een meer selectiever, efficiënter, toekomst-en marktgerichte beleid. Ik breek de markteconomie niet af, ik bevestig wel de enorme rol die in onze huidige complexe economie is weggelegd voor de overheid. In de overheidssector mag de efficiëntie niet het enige criterium zijn, wat niet wil zeggen dat ze het totaal moeten verwaarlozen zoals ze lonkend naar de verkiezingen de laatste jaren al te gretig hebben gedaan. Wel verzet ik me tegen het beleid van koopkrachtvermindering, van sociale afbraak en tegen de cynische politiek van verrijking van de rijken en verarming van de armen.

Het bevreemdt me te lezen dat het mijn taak zou zijn "de studentenmassa in vervoering te brengen". Is dat dan de liberale taktiek: zoveel mogelijk de massa in vervoering te brengen met simplistische dogma's? Zijn zij dan niet als hoofdschuldigen, enkel uit op stemmen-maximalisatie en volksmanipulatie, terwijl ze, gesteund door de 'Public Choice'-theorie, daartegen juist fel van leer trekken? Waarom tuiten ze zoveel lippendienst aan de vorige vrije markteconomie als ze meer dan wie ook weten dat monopolies en oligopolies het concurrentiemechanisme de das omdoen? Waarom minachten zij het politieke ingrijpen in de economie waaraan ze zelf hun macht te danken hebben? Het is al te eenvoudig (en ook zeer gevaarlijk), de (economische) werkelijkheid zozeer te vereenvoudigen en zo te manipuleren dat je ze als smakelijke pap kan inlepen in de monden van de gretig slikkende bevolking.

In de geschiedenis heeft de overgang feodaliteit-liberalisme-socialisme onmiskenbaar geleid tot een gevoelige welvaarts- en welzijnsverbetering voor de ganse bevolking.

Deze evolutie zit logisch in mekaar, de ene maatschappijordening vloeit in de andere en deze geven zo een oplossing aan de structurele problemen die zich na verloop van tijd in elk systeem openbaren. Ik ontken helemaal niet de enorme kracht en vernieuwing die is uitgegaan van de eerste liberale denkers, voor het merendeel moralisten, die de vrije wilsbeschikking van de mens centraal stelden en zo de ontvoogding van

de mensheid een beslissende duw gaven. Hierop enterde zich een economisch vrije-markt-systeem vast (geïnspireerd door de deïst *Adam Smith* en gedreven door de 'invisible hand' die ervoor zorgt dat het eigenbelang van elk individu leidt tot de hoogst mogelijke welvaart) dat dankzij de steun van rationalisten, wetenschappers en technici tot een overweldigende vooruitgang leidde. Een vooruitgang, die grotendeels enkel ten goede kwam aan de burgers, de kapitalisten, terwijl de lotstoestand van de grote massa nauwelijks verbeterde. Zo ontstond het uitgebuite proletariaat dat, zoals de lijfeigenen in de middeleeuwen, diende te overleven in de meest erbarmelijke omstandigheden.

Totdat, waarde liberalen, het kapitalisme begon te sputteren aan overproductie, aan afzetmoeilijkheden. Gedreven door de leer van Marx (die nu ook voorbijgestreefd is, net zoals de klassiek-economische beleidsrecepten) etterde de armoede van het proletariaat zich vast in syndicaten, coöperaties en politieke partijen. Beide systeem-immanente krachten leidden tot de aanzienlijke loonsvoorzorging voor arbeiders, die met deze koopkracht-inspuiting het kapitalistische systeem deden overleven, en opnieuw opbloeien. Zoals het liberalisme het logische (daarom nog niet onvermijdelijke) gevolg was van het feodale systeem, was het socialisme het te voorziene gevolg van het liberalisme. Beide systemen waren een complexe vooruitgang met de voorafgaande maatschappij-ordening.

Het huidige, meer sociaal bewogen, stelsel leidt waarschijnlijk, als het Reagan & Breznev belieft, naar een globalere wereldordering, waarin de ontwikkelingslanden (weeral omdat ons systeem met overproductie en marktverzadiging opgescheept zit) een rechtvaardige rol zullen toebedeeld worden. Je kan de hele evolutie, zoals ze in het Westen is verlopen voor en na de Franse revolutie, min of meer duidelijk terugvinden in de recente ontwikkeling van westersgeoriënteerde ontwikkelingslanden. In Brazilië kende men de laatste 15 jaar groeiwoeten van het B.N.P. van gemiddeld 11%. Deze enorme verrijking komt uitsluitend ten goede aan de elite, terwijl de grote massa er zelfs nog slechter aan toe is dan in het feodaal systeem. Zonder het liberalisme zou een socialisme wellicht niet zulke kans gekregen hebben, hoewel het maoïstisch China een andere ontwikkelingsweg verkoos. De huidige neo-liberalen vergeten dat de eerste liberale denkers, die zij zo vereren, *moralisten* waren, terwijl de huidige geheersenspoelde afdreuners van geschriften van Hayek en Friedman pure *materialisten* zijn, die elke sociaal-ethische basis missen.

Het idee van de *Negatieve Inkomsten Belasting* lijkt me aanvaardbaar en zelfs minder asociaal dan vele bepalingen het huidige stelsel van de Sociale Zekerheid. De Sociale Zekerheid speelt te weinig in op de echte behoeften en behoeftigheden en

laat heel wat rijken toe te parasiteren op dit stelsel. De negatieve inkomstenbelasting is veel doelmatiger en rechtvaardiger dan de logge en complexe sociale wetgeving die verstikt in haar verwarde organisatie en zo nog weinig verzekering biedt voor de talrijke risico's die het bestaan van arbeiders, bedienden en kleine zelfstandigen kunnen ruïneren. De mengeling van economische efficiëntie en sociale rechtvaardigheid lijkt mij het fundament voor een toekomstgericht beleid. De Nederlandse links-liberalen van *Jan Terlouw* beantwoorden het duidelijkst aan dit progressief dynamisch alternatief en verdienen navolging (die ze ondertussen reeds kregen in Engeland). De resultaten van de Russische planeconomie doen je inderdaad met heimwee verlangen naar de vrije markt. Planning en overdeven overheidstussenkomst is volledig uit den boze, wel moet er een krachtige overheidssector bestaan als overkoepelend orgaan ter ondersteuning, bijsturing en stimulering van de marktsector.

De Grote Depressie van de jaren dertig heb ik ooit bestudeerd aan de hand van publicaties van verscheidene eminente economen die stuk voor stuk andere oorzaken aanstipten. De visie van *Friedman* kwam bij mij (en zeker ook bij economen als *J.K. Galbraith*, *Paul A. Samuelson* en de huidige Nobelprijswinnaar economie *James Tobin*) over als zeer eenzijdig, ongenueanceerd en hoogst onvolledig. Wanneer jullie je dan in jullie analyse enkel beroepen op nieuw-rechtse bijbels à la *Friedman & Hayek* vind ik jullie betoog nog enkel puur ideologisch en zeker niet analytisch. Het klinkt natuurlijk mooi bij de eerste lezing (alle simplismen gaan er dan wel in als zoete broodjes) en het valt niet te ontkennen dat ze tendele gelijk hebben maar ze reduceren teveel bij het kritisch (?) onderzoek naar zulk complex maatschappijgebeuren.

Mag ik hier ook even aanstippen dat 1) even eminente economen als *James Tobin* en *John Kenneth Galbraith* het meesterwerk van Friedman volledig de grond hebben ingeboord, 2) de crisis van 1930 niets met inflatie, en alles met deflatie te maken had (jullie interpreteren zelfs Friedman slecht!), 3) jullie zelf toegeven dat onvoldoende koopkracht crisisverwekkend is.

Het Nazisme verwarren met het zuivere socialisme lijkt me toch een beetje bedoeld om jullie dromen voor waarheid te nemen. Hitler en Mussolini prekten immers holle woorden om de volks-massa propagandistisch te manipuleren ter ere van het superieure heersersras. Ze waren anti-liberaal én anti-communistisch en voor de rest hanteerden ze het wapen van de volksdemagogie om hun heersers-doel te bereiken. (Dit mag voor PVV-aanhangers toch niet als verwonderlijk overkomen.) Wachtte Milton Friedman ook niet de ultrarechtse dictatuur in Chili af om zijn monetaire politiek eindelijk eens te kunnen toetsen?

Ter afsluiting van deze bijdragen citeer ik ter nuancering uit een artikel van historicus *Marc Reynebeau* in *Knack* n.a.v. het boek "De kreeft met de zwarte scharen" van *Etienne Verhoeyen* en *Frank Uytterhaegen*:

« Het fascisme kan enkel ontstaan in een kapitalistische maatschappij waarin drie duidelijk onderscheiden groepen (klassen) aanwezig zijn: een kapitalistische elite die de macht bezit, een georganiseerde arbeidersklasse die de macht ambieert en een tussenliggende middenklasse die daartussen verwrongen zit. Bovendien is er een *krisisklimaat* nodig, dat voldoende sterk is opdat het, als gevolg van de *aftakelende materiële welvaart*, angst en onzekerheid voor de toekomst in het leven roept en daarbij de *behoefte de traditionele politieke elite*, die heeft gefaald, te vervangen door nieuwe sterke leiders. Het fascisme moet een antwoord bieden op deze angsten, waarbij zijn ideologie de *aandacht afleidt van de feitelijke oorzaken van die onzekerheid*, door irrationele waarden naar voren te schuiven (plicht, gezag, volksgemeenschap) en zondebokken aan te wijzen (gastarbeiders, Joden, communisten). Het fascisme richt zich daarbij *TEGEN de arbeidersbeweging, die de bedreiging van een socialistisch samenlevingsmodel in zich draagt*; het is een element dat de economische elites en de middenstand tot effectieve bondgenoten maakt. » (eigen cursivering)

Of stond dit niet in de boekjes van Hayek & Friedman?

Rudy Ceuppens

de ontegensprekelyken: interessant

Ronald

In Alma III - in tegenstelling tot Alma II - heerste maandag aanvankelijk verwarring, Alma-tickets werden normaal verkocht, doch aan de kassa weigerden sommigen de 5 fr. opslag te betalen. Zij werden wél normaal bediend. Toen de leden van het aktiekomitee aanstalten maakten om ook daar de gele tickets te introduceren rees er protest vanwege zaakvoerder Brusselseers. 'Over de toog (foto) gingen beide partijen uitvoerig in op de boekhoudkundige gevolgen van de introductie van de gele tickets. Tenslotte werd overeengekomen dat de gele tickets vanaf dinsdag zouden worden "in gebruik" genomen. Dat werd eerst via de megafoon, vervolgens via de geluidsinstallatie omgeroepen.

Betaalstaking op de gevoelige plaat

Het Alma-personeel weigerde de tickets in ontvangst te nemen. Vervolg van de voorpagina
Geen probleem echter. Deze taak werd door mensen van het aktiekomitee van Sociale Raad overgenomen (foto). Sociale Raad krijgt hiervoor de faktuur thuisbezorgd, want de kassiersters tikken net zo goed de bedragen in. En wel aan 65 fr. per standaardmaaltijd. (foto)

Betaalstaking

Aangaande zijn rol in de huidige maatregelen meent Karel Tavernier dat hij het spel fair heeft gespeeld. Hij heeft de begroting van Studentenvoorzieningen naar zijn zeggen krachtig verdedigd op de Raad van Beheer K.U.L. De Raad heeft trouwens belangrijke tegemoetkomingen gedaan, vooral in de sector huisvesting (o.m. projecten ter waarde van resp. zo'n 30 en 100 miljoen in Terbanck en de Schäpenstraat).
Gevraagd naar zijn standpunt rond de Faculty Club affaire gaf de vice-rector wel toe dat deze subsidies (een zes miljoen per jaar) stammen uit tijden van overvloed en dat deze eventueel kunnen worden afgebouwd. De aangehaalde cijfers zouden echter overdreven zijn. Daartegenover staat dat de vice-rector de zgn. 'zitpenningen' aan de topbestuursleden niet overdreven vindt. Een 3.000 fr. voor een decaan (per zitting van de Academische Raad) en een 5.000 fr. voor de vice-rector. Na belastingen blijft daar weinig van over, aldus Tavernier in dit telefonisch gesprek.
Algemeen wordt verwacht dat de vice-rector op het debat van vanavond zijn positie uitgebreid zal uiteenzetten en eventueel de richting zal aangeven van mogelijke onderhandelingen. Voor die onderhandelingen kunnen begonnen worden, wil Sociale Raad A.S.R. wél eerst de prijsverhogingen opgeschort zien. De aktie kan dus eventueel nog een tijd worden voortgezet. (5/1/82)

Medewerkers : Pol Bijmens, Rudy Ceuppens, Peter De Jonge, Dirk De Naegel, Emmy Desmet, Luc Duhayon, Dirk Eggmont, Bruno Leynse, Pol Rodts, Jozef Schildermans, Frans Smeets, Pieter T'Jonck, Luc Vanderhaeghe, Wim Verhelst e.v.a.

ARTIEST door Luc

Al dadelijk bij het begin van de aktie - maandag 4 januari, 11.30 u., kwam directeur Mangelschots van Alma vzw poolshoogte nemen. Na wat onwennig heen en weer geloop sloot hij het Alma-loket en liet bovenop de menu's het bericht aanbrengen dat er "GEEN" Alma-tickets werden verkocht en dat de cliënten direkt aan de kassa's moesten betalen (foto). Dit bericht werd prompt onder een betaalstakingsaffiche verborgen. Waarna directeur Mangelschots deze affiche met gepast ceremonieel wegscheurde. De gemoedelijke sfeer werd even verstoord toen Charel Rens heftig tegen de intussen aangekomen Jan Bauwens (dir. studentenvoorzieningen) tekeerging.

Koplören bij Sociale Raad: 1.5 !

Boeken

De toestand in de wereld

De Staat kleurig te kijken gezet in een vernieuwende atlas

Michael KIDRON, Ronald SEGAL. The State of the World Atlas. A Pluto Press Project. London, Pan Books Ltd., 1981. Vertaald in het Nederlands bij Bert Bakker (Amsterdam, 1981), ca. 650 fr.

Eén van de belangrijkste boeken in 1981 was geen roman maar een atlas. De auteurs ervan, M. Kidron en R. Regal werden beiden in Kaapstad (Zuid-Afrika) geboren. Kidron was redakteur van *Socialist Review* en *International Socialism*, en publiceerde bij de uitgeverij Penguin het veelvertaalde *Western Capitalism Since the War*. Segal publiceerde in Zuid-Afrika het anti-racistische *Africa South*, en werd in 1961 uit het land verbannen. Hij is de stichter-redakteur van de bekende Afrikaanse Bibliotheek van Penguin Books, en heeft verschillende publicaties op zijn actief (o.a. *The Race War*, over rassenconflicten in de geschiedenis). *The State of the World Atlas is dus een links boek geworden, maar lees nog even door, misschien wordt de algemene belangrijkheid ervan duidelijk.*

De beginselverklaring van de auteurs toont aan dat de (Engelse) titel van het werk dubbelzinnig bedoeld is: «While it is true that the state has in its time been an instrument for the extension of personal liberty and for much material progress, it has also been an instrument of personal oppression, collective violence and economic waste. It is our contention that the destructive aspects of the state have become crucially to exceed the constructive ones (cursivering van mij, js.)» Het is dus de Staat als verschijnsel die in deze atlas letterlijk te kijken wordt gezet. Dit gebeurt hierin zoverre

vernieuwend dat er een werkelijk INTERNATIONAAL beeld van verschillende aspecten van de Staat wordt getoond. De atlas begint met een beeld op te hangen van de imperialistische staat, de staat die steeds meer land, zee en lucht in zijn bezit tracht te krijgen. In kaart nr. 5 bijvoorbeeld wordt grafisch getoond wat er nog aan vrije zee zou overschieten indien internationaal een 200-mijls zeezone werd overeengekomen. Een derde van de zeeën zou staatsgebied worden. Deze kaart toont verder de conflicten die in 1974-1979 werden uitgevochten omwille

van de zee en zijn rijkdommen. De atlas gaat verder met de militaire preoccupaties van de staat, hoe rijkdom aan het militarisme wordt verkwaanseld. Kaart nr. 1 geeft bijvoorbeeld grafisch de sommen die in elk land van de wereld aan militarisme worden besteed. Op wereldvlak blijkt de volgorde van de "spenders" aldus te zijn:
1. Rusland en Midden-Oosten
2. Amerika, Canada en Europa
3. Afrika en Azië
4. Midden- en Zuid-Amerika

In 1977 werd globaal 433900 miljoen dollar aan het militarisme besteed. Kaart 11 behandelt grafisch de wapenhandel. België behoort bij de belangrijkste exporteurs; de V.S. blijkt de grootste wereldexporteur aan wapens te zijn, gevolgd door de Russen. Ver daar onder komen Frankrijk, West-Duitsland en Engeland. Kaart 12 toont de voornaamste brandhaarden in de jaren '70, waar vooral Indochina erg getroffen blijft.

Vervolgens toont de atlas ons hoe ongelijk natuurlijke en andere hulpbronnen over de Staten verdeeld zijn, hoe ze die hulpbronnen gebruiken en hoe deze gerelateerd zijn aan de macht van de privé-industrie en het financiële wezen. Kaart 24 bijvoorbeeld toont ons het trieste beeld van hoe het Zuiden steeds armer wordt en het Noorden steeds rijker, dit op basis van de

buitenlandse schuld in verhouding met de B.N.P. (einde 1977). Wat deze kaart vooral toont is de instabiliteit van het internationaal economisch systeem.

Interessant is kaart 27 waarin de bureaucratie uit de doeken wordt gedaan. De U.S.S.R. steekt hierin de kop af, maar de V.S. is een goede tweede, samen met de Zweden en Italië. Kaart 28 geeft de militaire bewinden in de wereld (eind '78).

Tendensieus maar dan ook veelzeggend is kaart 29. Hierin wordt een vergelijking gemaakt tussen het aantal soldaten en leerkrachten in alle staten van de wereld. Ook veelzeggend is nr. 31 waarin per staat het aantal politieke gevangenen, het bestaan van martelpraktijken en van de doodstraf wordt getoond. In zowat alle landen van de wereld komen politieke gevangenen voor, met uitzondering van bijv. België, Nederland, Noorwegen, Zweden, Denemarken, Canada en nog een viertal andere naties. Ook het martelen is meer regel dan uitzondering, in West-Europa bijv. in Engeland, Ierland, Spanje en West-Duitsland. Kaart 33 geeft de taalproblemen op wereldvlak weer en hieruit blijkt dat de problemen tussen Walen en Vlamingen allesbehalve uniek zijn. Grappig is kaart 34. Hierin worden de dominerende godsdiensten per land aangegeven en ook het Marxisme-Leninisme is hierin opgenomen!! Uit kaart 35 blijkt dat geen enkele staat geldreserves boven de reserves van de Bank of Amerika (73.913 miljoen dollar) heeft; slechts 1 staat heeft meer reserves (nl. West-Duitsland) dan de Nationale Westminister Bank, de 20ste in de ranorde van banken (reserve: 29.080 miljoen dollar). Deze kaart leert ook dat maar 21 staten een groter nationaal inkomen hebben dan Exxon, de grootste multinational (44,8 miljoen dollar in 1977).

Kaart 39 geeft de exploitatie van de werknemer in de wereld weer (gedefinieerd als 'totale bruto output van produkten minus de totale lonen gedeeld door de totale lonen per land'). Er zijn 5 niveaus, en er bestaan maar weinig arbeidsparadijsen op aarden. België valt in het tweede niveau, net als de V.S. en de U.S.S.R. haalt het derde niveau. Het ergste is het gesteld in Latijns-Amerika

en Afrika. In de afdeling 'welvaart' vinde we kaarten die de verhouding tussen arm en rijk per land maken, een kaart met het voorhanden voedsel per land, een kaart met de gezondheidssituatie per land enz. Nr. 52 geeft een grafisch voorstelling van de 'werkloosheids-tijdbom' zoals de auteurs dit noemen. Twee kaarten geven de vervuiling van onze aarde aan en de oprukking van de woestijnen. Ook wordt getoond hoe Indochina door de oorlog zo aangetast is dat het verwonderlijk is dat er nog iets groeit, waaruit blijkt dat zelfs een conventionele oorlog steeds moeilijker te overleven zal zijn.

In een aantal kaarten worden dan de oorzaken van de crisis grafisch voorgesteld: industriële val, inflatiegolf van 1974, wereldgoudvoorraad enz. De kaarten 60 tot 65 geven tenslotte enkele uitingen van protesten - van marsen tot bezettingen, stakingen en gevechten - tegen de kerncentrales weer. 61 toont het nationalisme tegen de nationale staten zoals bijv. in België. 63 geeft de situatie op het gebied van abortus weer. 64 is eerder een nostalgische kaart en één van de weinige die zich verder dan 1970 waagt: de studentenprotesten is de jaren '60 - Leuven was verre van alleen toen! Kaart 65 tenslotte gaat opstanden in steden in de jaren '70 zien, een kaart die al achterhaald is sinds de onlusten in Engeland dit jaar. Nr. 66 is een foto van de rijzende aarde, en drukt nog enige hoop uit.

Het grootste gedeelte van de gebruikte statistieken komt van regeringen of internationale instellingen, cijfers die niet altijd even betrouwbaar of volledig zijn. De samenstellers hebben dan ook te kampen gehad met lacunes, die ofwel werden opgevuld met informatie gehaald uit de - Westers - pers, ofwel resulteerden in witte vlekken op de kaarten. Ook zijn statistieken niet alleszeggend, maar gelukkig vonden de auteurs het nodig per kaart commentaar te leveren, zodat wat grafisch niet, onvolledig of onjuist voorgesteld wordt, gecorrigeerd kon worden. Met dit alles is het een redelijke tot goede samenvatting van de toestand in de wereld in de jaren zeventig geworden, en een resumé dat tot nadenken, zo niet tot pessimisme stemt.

Josef Schildermans

LEZERSBRIEVEN

Graag wilde ik even repliceren op je opmerkingen i.v.m. mijn artikel in *Irreëel*:

- 1) Ik heb nooit beweerd dat de ASR louter door MLB-ers gerund werd. Wel dat ASR o.a. door MLB-ers gerund werd. Jammer dat zulke vertekeningen mogelijk zijn.
- 2) Wat dat verdwenen miljoen betreft, daar hebt ge zelf in *Irreëel* de mogelijkheid opengelaten dat er een uitleg voor zou gevonden worden. Dat is iets heel anders dan datgene wat jullie me in de mond leggen.

(Opm.: gelieve de studentenpopulatie verder op de hoogte te houden van de bevindingen van de aangestelde boekhouder.)

Door die "vergissingen" drum je mij in het hoekje van "de linkshater die dus wel een rechts extremist zal zijn en met wiens mening volgens jullie dus geen rekening moet gehouden worden." Daarom voel ik me verplicht mijn werkelijke mening te geven.

- Waarom ben ik lid van *Solidariteit*? Omdat ik vorig jaar de 3 punten op de mij aangeboden lidkaart volledig kon onderschrijven. Louter uit overtuiging dus. (Ik ben immers geen lid van een of andere studentenorganisatie, behalve VTK uiteraard.) Als jullie democraten zijn moet je dat niet alleen aanvaarden, maar zelfs goedkeuren.

Maar als ASR moet je dan wel even nadenken. Want uiteindelijk moest ASR ook alle mensen die lid geworden zijn van *Solidariteit* overkoepelen, aangezien dat ook studenten zijn. Als al die studenten zich in de ASR niet meer konden herkennen, was er bij de ASR iets fout, en niet omgekeerd.

- Nu ben ik het wel eens met onze praeses Koen, dat het niet noodzakelijk aan de structuren ligt. Dus moet het mogelijk zijn van de ASR iets goeds te maken door zelf te participeren. Laat ons dat tenminste nog hopen. Maar zonder de druk van die vrije studentenvakbond *Solidariteit* was dat wellicht niet mogelijk geweest. Nog een reden waarom ik lid werd.

- Hoe zou ik nu persoonlijk de ASR willen zien werken? Wel, louter als overkoepelend orgaan. Waarbij volgende regels in acht zouden moeten genomen worden:

1 Aangezien de studenten geen gemeenschappelijke politieke opvatting hebben, en de ASR alle studenten moet vertegenwoordigen, mag de ASR als ASR geen (links, centrum, rechts of wat dan ook) politiek standpunt innemen. Op het ogenblik dat een politieke visie verdedigd

wordt, vertegenwoordigt men nl. slechts een beperkt deel van de studenten meer.

- 2 Hetzelfde zou trouwens moeten gelden voor de fakulteitskringen. Immers, ook elke fakulteitskring moet alle studenten van die fakulteit vertegenwoordigen. En ook daarin kunnen wel eens ver uiteenlopende meningen vertegenwoordigd zijn.
- 3 Maar aangezien sommige studenten zich wel politiek willen uiten, moet er elders plaats zijn om dit te doen. En daar komen dus de politieke studentenorganisaties om het hoekje kijken. En die mogen dan uiteraard wel politieke standpunten innemen.

Als dan bovendien de nu eenmaal bestaande subsidiëring evenredig gebeurt met het aantal leden, en als ook het aantal stemmen voor een bepaalde studentenvereniging in de ASR evenredig is met het aantal leden, is er wat mij betreft geen vuiltje meer aan de lucht.

Karel Van Butsel
Naamssesteenweg 134
3030 Heverlee

Naschrift redactie:

De Algemene Studentenraad voert, gesteund door de meerderheid van de studenten, een beleid dat democratie nastreeft op het vlak van het (universitaire) onderwijs.

De ASR kan, als statutaire vertegenwoordiger van alle studenten, vergeleken worden met het parlement, dat alle Belgen vertegenwoordigt. Het parlement neemt politieke beslissingen die niet door alle Belgen worden gesteund. Zo ook de ASR.

De ASR neemt onvermijdelijk en noodzakelijk politieke standpunten in.

Wie zoals de ASR verdedigt dat onderwijs voor iedereen toegankelijk moet zijn volgens zijn bekwaamheid (alle problemen rond dat begrip eventjes opzij gezet) neemt een politiek standpunt in. Dat standpunt wordt niet door alle studenten gedeeld. De ASR is daarenboven van mening dat zo'n onderwijs enkel mogelijk is binnen een democratische maatschappij waarin de toegang tot goederen en zeggenschap voor iedereen zo gelijkwaardig mogelijk zijn. De ASR verzet zich derhalve tegen die mechanismen die van het onderwijs de motor van ongelijkheidsschepping (willen) maken. Zij wil dus geen inschrijvingsgeld, wél lage studiekosten, goedkope sociale voorzieningen, een

aanvaardbaar beurzenstelsel, geen selectie à la numerus clausus, kortom, een onderwijs dat voor iedereen toegankelijk en evenwaardig is.

Dat is een politieke stellingname die niet door alle studenten gedeeld wordt. Onze overtuiging is echter dat ze door een meerderheid van de studenten wordt gedeeld. En dat deze meerderheid de praktijk van deze politieke standpunten steunt (b.v. het huidige verzet tegen o.m. de buitensporige Alma-prijsverhogingen: driemaal in één jaar tijd.) Democratie en vertegenwoordiging zijn niet identiek met een gebrek aan stellingname. De ASR vertegenwoordigt via de fakulteitskringen en hun afgevaardigden de Leuvense studenten. Maar wie geen opvattingen heeft vertegenwoordigt nie mand.

De redactie

Van vrijdag 8 tot donderdag 14 januari

Alle dagen
Vert. 14.00 en 19.55 u.
Film 14.15 en 20.10 u.

Death Hunt

Alle dagen
Vert. 16.05 en 21.45 u.
Film 16.20 en 22.00 u.

Das Sex Abitur

Alle dagen
Vert. 17.50 u.
Film 18.10 u.

Schönen Wilden von Ibsa

Alle dagen
Om 23.35 u.

Birds and the bees (1^e film)
Sylvia (2^e film)

Voor de eerste maal herenigd sinds Een Dozijn Ploerten
BRONSON MARVIN

CHARLES BRONSON LEE MARVIN

Dodenjacht

(DEATH HUNT)

Een productie ALBERT S. RUDDY
Een film van PETER HUNT
met eveneens ANDREW STEVENS • CARL WEATHERS • ED LAUTER
en **ANGIE DICKINSON**

SCHONEN WILDEN VON IBIZA

COSMOPOLIS FILMS - EASTMANCOLOR

"BIZARRE ENTERTAINMENT!"
— Reggie Danzig HIGH SOCIETY

7 FACES
7 APPETITES
7 TIMES THE ACTION

IN THE BODY OF ONE WOMAN

Sylvia

Introducing and Starring JOANNA BELL as SYLVIA

'n Avondje uit?

Met z'n allen warmpjes naar de Rex

A G E N D A

Wegens een spijtige brand in het kot van onze Agenda-medewerker en -samensteller Michel Van Hamme zijn de gegevens voor onderstaande rubriek grotendeels in de vlammen opgegaan. Vandaar een extra-korte agenda deze week ; waarvoor overigens onze (geroosterde) excuses.

Donderdag 7 januari

Voordracht : Moeilijk lerende kinderen
door Dr. H. Spirig, org. Leuvense Logopedische Kring
Auditorium Vesalius, 20 u. Inkom 100/50 (studenten)

Confrontatiedebat : "Is er nog toekomst voor de sociale sektor ?"

De Valk, 20 u. Org. Sociale Raad

M.m.v. **K. Tavernier** (vice-rector)

deze zal het standpunt van de academische overheid toelichten en verdedigen

Jan Sempels

studentenvertegenwoordiger in Akademische Raad

Hans Van den Broeck

vrijgestelde van Sociale Raad en waarnemer in de Raad voor Studenten-voorzieningen

Guy Polspoel

wetstraatjournalist BRT-TV ; moderator

Thema van deze avond is de actuele situatie (besparingen, prijsverhogingen, e.d.) van de sociale sector, in het licht van de begrotingsdiskussie 1982 en de perspectieven voor de sektor studentenvoorzieningen aan de universiteit op langere termijn.

Maandag 11 januari

Film : Retrospektieve Jorge Sanjines

'De Hoofdvijand' Aud. Ves. 20.30 u. Inkom 60/50

Diefstal in L & W

De laatste tijd werden er in de Bibliotheken van Letteren en Wijsbegeerte reeds verschillende diefstallen vastgesteld. Het gaat hier steeds om boekentassen e.d., hun inhoud, vooral portefeuilles, die door de studenten vooraan in de bibliotheek worden achtergelaten voor ze in de bibliotheek zelf gaan werken. Het personeel van de bibliotheek kan onmogelijk controleren of een boekentas die iemand meeneemt, wel degelijk eigendom is van de persoon in kwestie. Daarom zouden we aan alle studenten die in de bibliotheken van W & L werken, de volgende raad willen geven : *laat nooit waardevolle voorwerpen in je (boeken)tas achter, neem ze steeds mee bij jou !* De gelegenheid maakt de dief. En als je ergens een achtergelaten (boeken)tas of zo vindt, breng ze dan naar de receptie op het gelijkvloers, ook als de tas leeg is. Een (misschien naïeve) oproep aan de mensen die deze voorwerpen gestolen hebben : breng liefst *alles* terug, leg het neer in een van de bibliotheken, maar breng toch zeker de kursussen en de notities terug ! Die kunnen met geen geld vergoed worden. En tenslotte nog een oproep aan *iedereen* : hou een oogje in het zeil, en let op je eigen spullen en op de spullen van mensen die je kent als je ziet dat iemand anders ze wegneemt.

Veto is best 'n toffe krant, of niet ?

En dus jij wil er wel aan meewerken. Dat kan. Er is uiteraard van alles te doen, maar Veto heeft meest nood aan *typers* (man/vrouw weetjewel) die elke veertien dagen zo'n uur of twee voor Veto achter de machine willen kruipen. Je krijgt dan meteen een stuk ervaring op de fotozetmachine bij. Wil je 'les' voor typers, dan kan je terecht bij Pol Bijnens (Parkstraat 14) of Wim Verhelst (Brusselsesteenweg 30) ; je moet met hen wél op voorhand een afspraakje maken. Verder hebben we voor jou nog de uren voorgedrukt waarop je het best kan komen ; dit zijn :

— dinsdagvoormiddag tussen 9 en 12

— vrijdagvoormiddag tussen 9 en 12

Veto zoekt verder nog *lay-outers*, *fotografen*, en *redakteurs* die zich interesseren voor kringnieuws en onderwijsnieuws.

Ook jouw kring kan immers in het Vetozonnetje komen te staan...

Nieuwe Brug

Nieuwe Brug is een pluralistische studiegroep die de student die in contact wil komen met valabele linkse theorieën de mogelijkheid biedt tot confrontatie van z'n eigen interpretatie met die van andere mensen, hetzij studenten, hetzij gastsprekers die in hun specialisatie op een grote ervaring kunnen terugvallen. *Nieuwe Brug* probeert haar leden te laten komen tot een verantwoord engagement op syndikaal, cultureel of politiek vlak.

Nieuwe Brug organiseert i.s.m. IMAVO (Inst. Marxist. vorming)

Vormingscyclus Marxisme

Programma :

1. Karls kapitaal

Woensdag 13 januari : Kapitalistische oplossingen van de crisis, mogelijke alternatieven

2. De 'wetmatigheden' van de geschiedenis

Woensdag 27 januari : Geschiedenis van de klassenstrijd
Bondgenootschappen in hun historische kontekst
Transformatiemechanismen van macht in relatie tot de produktiesfeer

Woensdag 3 februari : Geschiedenis van de arbeidersbeweging

3. Marxistische filosofie in beweging

Woensdag 17 februari : Marxisme als filosofie, grondbegrippen van Marx en hun actuele kontekst

Woensdag 24 februari : De Marxisten na Marx

De avonden gaan telkens door in 't Stuc, om 20 u.

De toegang is gratis.

Snel, nog vóór de bom !

Alles lijkt me in orde te zijn, zei de man op een vertederende manier tegen zijn vriend op het moment dat de fall-out van de derde geregistreerde A-bom die dag door hun roodgloeiende ogen werd geregistreerd. Ze waren, in het jaar 1983, heel tevreden met de situatie zoals die zich voordeed. Hij was een ex-student wiens mogelijkheden door de hoge Almaprijzen de das waren omgedaan, zijn vriend had vroeger moeten rondkomen van een bescheiden maandelijks OCMW - bijdrage ; maar dat was nu reeds lang geleden... Het laatste wat ze hadden gedaan voor de vredesoorlog uitbrak was samen nog eens de Veto doorbladeren. Toen echter was de EMP in volle hevigheid losgebarsten, zodat de fotozetmachine van Veto onmiddellijk explodeerde en het redactieteam collectief het hoekje omging...

Wij hebben medewerkers nodig, nog vóór de bom !

**Veto - medewerker :
een job voor jou ?**

vervolg van pagina 2

Lezersbrieven

zou daar op zijn minst mensen met meer verantwoordelijkheidsgevoel verwachten.

short. Een brede en serene discussie lijkt ons gewenst.

Wij groeten u,

Bart Broucke
Jan Quagebeur
(1^e lies)

Zoekertjes

Te huur : voor al uw kotfuiwen. Draai zelf en huur en versterker en boxen 2x100 Watt. Slechts 500 fr. z.w. Ridderstraat 254 3000 Leuven. Na 19 u. Wel goed op voorhand bespreken.

Weet iemand een goedkope manier om nog deze maand in het buitenland te komen ? (Liefst vrijwilligerswerk) indien ja z.w. Caroline Deleu, Sluisstraat 13, Leuven.

Gezocht : wie heeft er nog een derde deel van een rol sokork (isolatiekurk) van het merk Alton ? Z.w. Ridderstraat 254 Leuven. Na 19 u liefst. Er wordt iets voor betaald.

Te koop : L.P.'s en boeken (vooral wijsbegeerte), Platen : Talking Heads... (Min 25 fr. vanaf tweede aankoop) Z.w. Bondgenotenlaan 154, studio.

Philippe vraagt aan Felix of het in 't centrum van Leuven ook zo'n slecht weer was op vrijdagavond 4 december ! ?

Werkgroep actief mediagebruik zoekt nu al voor de tweede maal medewerkers voor projekt fotokopiecultuur.
Kontaktadres : zie vorige veto.

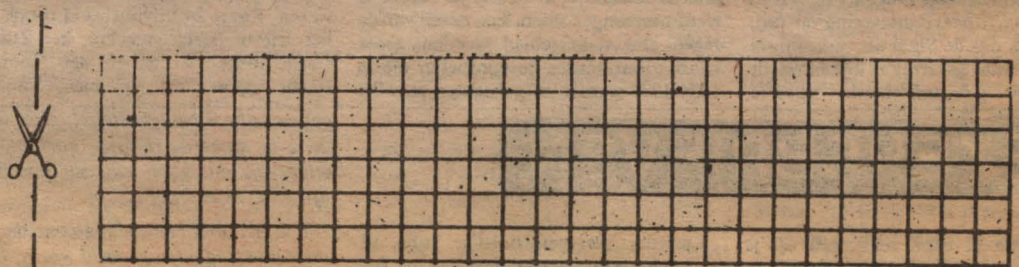
Ik zoek een damesfiets voor mijn meisje. betaal tot 800 fr. Z.w. Tervuurse steenweg 40 3030 Heverlee (vraag naar Bart).

Kopiëren bij Sociale

Raad: 1.5 ! Goedkoop

ZOEKERTJE : 20 fr.

Gebruik onderstaand rooster 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden.

Ook het oude jaar uitgestrompeld, lijf vol tumors, ziel vol fin de siècle ? Ook dat onbepaalbare gevoel gehad dat het leven zinloos wordt, voornemens voor 1982 tevergeefs zijn ?

Dan heeft **Politika** iets voor jou in petto !

*Inderdaad, om al uw narcistische gevoelens bot te vieren, om nog eens lekker individualistisch de pan uit te swingen, nodigt **Politika** U uit op haar beestige*

Deftige Dagen

13 & 14 januari

Aangeraden zijn modernistische, avantgardistische en zeker 'deftige' kledij, en dit in tstad en in de les.

Programma, zei u ? Nou en of... hier komt-ie :

*Op woensdag 13 januari hebben we 's middags een deftig diner in Alma II, 's namiddags zowaar een happening en 's avonds een cocktail-avond (vanzelfsprekend in **Politika**)*

Uitschieter wordt echter onze Deftige Dagenfuij in de Lido, op donderdag 14 januari om 21 u.

Vergeet het niet, want ook zullen daar zijn :

**Dirk Stuer, Eddy Haus & Jazzcombo
met échte presentator**

Onder het motto "Het hoeft niet jazzy te zijn om te swingen" wordt ook jij verwacht op dit unieke gebeuren.